

P. Ovidi Nasonis Amores

Liber Primus

Превод од латински:
Елена Весова Колоска

Не беше дамна многу кога на Насон пет бевме книги
Но, сега да бидеме три, поетот заповед даде.
Ако читајќи не бидеш лишен од некаква сладост,
Без двете маката твоја полесна сигурно ќе е.

I.

Со потежок ритам сакав да испејам боева песна
За да на составот нејзин му биде сосем по мерка.
Стиховите еднакви беа, што следеа еден по друг,
Па велат со насмевка Амор крадешкум откраднал еден.
"Кој тебе жестоко момче над песна ти дозволил моќ?
Јас сум Пиериски пророк, твоја грижа ни малце.
Што ако Венера го земе оружјето на руса Минерва
Ил' пак златокоса таа раздува вжарени огној?
Кој ќе дозволи Керера да тронува в ридести шуми,
Кога на Девата с' тулец судба е ниви да гледа?
Зар да го вежба некој светлокос Фојб во копје
Ил' жестокиот Марс да удира на Ајолска лира?
Момче, си имаш ти, преголемо кралство и моќ,
Па зошто за слава сакаш, да рушиш дело ново?
Ил' можеби се е твое? Твој се и Хелоконските долој?
Можеби едвај и Фојб ја држи својата лира?
Почнам ли страница нова, добро со првиот стих
Веќе од следниот гасне, полетот поетски мој;
Не ми е поводот складен со таквите нежни стихој,
Не пеам јас за момци и моми со кадрави коси."
Жаловен бев кога веднаш, оној си разврза тулец
Извлече од него стрела, згодна за мојата гибел
Па српесто лакот го зави на колено жестоко стегнат:
"Еве ти поете теми, па испеј ги своите стихој."
Ах, колку сум скрбен! Момчено има сигурни стрели.
Плаамтеж ме обви и в пустите гради се насели Амор.
Да почне со шестстапен стих, а в петтиот нека се смири:
Па збогум, о железни војни со вашите тешки метри!
Музо, со крајбрежна мирта, да овенчаш златести чела

И почни да воспеваш песни со единаесет стиха!

II.

Да објаснам не можам зошто го чувствувам леглото тврдо,
И зошто во постела имам немирен покров на себе,
Оти сум лишен од сонеч дур' минува ноќта во бескрај
И вијат капнати коски во телото налик на вртлог?
Мислам дека би сетил да љубов ме обзема в немир.
А можеби скришно таа со лукави сплетки ме мачи?
Така е! Срцето сосем го пробиле тенките стрели,
Веќе освоените гради ги вие дивиот Амор.
Да му се покорам или да разбијам распален оган?
Негов сум! Имено лесен е добро носениот товар.
Видов јас пламен што кога го размрдаш станува буен
Но сепак во мигот си гасне недопрен штом е од никој.
Поголем камшик го јаде, волот што нејќе под јарем,
Отколку оној кој радо го прифаќа тешкото рало.
И пркосен коњ се кроти, со шилеста узда во усти
А малку му значи таа на коњот што работа врши.
Неволните мошне страшно и поостро Амор ги гони,
И не важи тоа за тие што верни се негови слуги.
Ова го признавам сега: нов сум ти плен Купидоне знај
Раце ти пружам јас, ги предавам нив на твојата власт.
Војна е никакво дело, те молам за прошка и милост;
Мала би задобил слава во битка со човек без спрема.
Со мирта заплеткана в коса, мајкини гулаби впрегни,
А достојна кочија твојот очув на тебе ќе даде.
На дарокот ти ќе стоиш - народ за триумф ќе вика
И држејќи јарем цврсто вешто ќе движиш птици.
Заробени момци ќе одат, а исто такви и моми;
Па оваа чета ќе биде твојот величествен триумф.
Јас пак како најмлад пленик ќе имам и најмлада рана
И нови пленички пранги ќе носам на ранети гради.
Добрата Мисла ќе следи со свиткани раце зад плеќи
Тука ќе биде и Срамот и сè што на Амор му пречи.
Страхува секој и својте ги простира раце кон тебе
"Ура триумфе славен!" ќе воспева народот гласно.
Во друштвото твое ќе врват Умилност, Лага и Лудост
Друшките твои што рамо до рамо севезден со тебе.
Со војската ваква ќе бидат надминати луѓе и бози;
Помош ли откажат тие беспомошен навек ќе бидеш.
Мајка ти среќна на врвот од Олимп за твојот триумф
Ќе плеска и излева рози право врз твоето лице.
Со бисерни крила и коси проткаени исто со бисер
Ќе возиш позлатена чеза ти златокосо момче.
И тогаш малкумина нема, ако те познавам добро
Да изгориш и во помин да им зададеш многу рани.

Стрели да престанат нема и самиот така да сакаш
Пламенот бурен гори од самата близост на здивот.
Таков беше и Бахус крај Ганг кога завладеа земја,
Ти си со птиците силен, тој е пак таков со тигри.
Кога можам веќе да бидам дел од светиот триумф
Победнику внимавај да не ме уништи твојата сила!
Види го оружјето среќно на твојот роднина Кајсар
Тој со победничка рака штити победени многу.